

Not: Lisans ve önlisans mezunu Devlet memurlarının kazanılmış hak aylığı ile emeklilik keseneğine esas aylığı hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-5118010

28/11/2022

Konu: Kazanılmış Hak Aylığı ve Emeklilik
Keseneğine Esas Aylık

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 08.11.2022 tarihli ve 33205312-903.03.01-55232 sayılı yazınız.

Başkanlığınızda öğrenim düzeyi olarak lisans ve önlisans düzeyinde mezun olan personelin kazanılmış hak aylığı ile emeklilik keseneğine esas aylığı hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 36 ncı maddesinin Ortak Hükümler başlıklı (A) bendinde sınıfların öğrenim durumlarına göre giriş ve yükselebilecek derece ve kademeleri belirtilerek önlisans ve lisans mezunu memurların 1 inci derecenin son kademesine kadar yükselebilecekleri hüküm altına alınmıştır.

Mezkûr Kanunun "Yükselinebilecek derecenin üstünde bir dereceye yükselme" başlıklı 37 nci maddesinde, "Bu kanun hükümlerine göre öğrenim durumları, hizmet sınıfları ve görev unvanları itibariyle azami yükselebilecekleri derecelerin dördüncü kademesinden aylık almaya hak kazanan ve son sekiz yıllık süre içinde herhangi bir disiplin cezası almayanların kazanılmış hak aylıkları kadro şartı aranmaksızın bir üst dereceye yükseltilir." hükmüne,

"Memurun başka sınıfta ve derecesinin altında bir görevde çalıştırılmıyacağı" başlıklı 45 inci maddesinde, "Hiç bir memur sınıfının dışında ve sınıfının içindeki derecesinin altında bir derecenin görevinde çalıştırılmaz.

5 inci ve daha aşağı derecelerdeki kadrolara, derece yükselmesi için gerekli nitelikleri haiz memur bulunmaması hallerinde, 36 ncı maddede belirtilen öğrenim durumları itibariyle tespit olunan yükselinebilecek dereceyi aşmamak ve karşılık gösterilecek kadro derecesi kazanılmış hak aylık derecelerinin üç üst derecesinden fazla olmamak kaydıyla, bu dereceler karşılık gösterilerek, kendi derecesi ile aynı sınıftan memur atanması mümkündür.

Bu gibiler, işgal ettikleri kadroda kazanılmış derece ve kademelerinin aylığını almaya devam ederler ve kazanılmış aylıklarındaki kademe ilerlemesi ve derece yükselmesi genel esaslara göre yapılır. Karşılık gösterilen kadrolar, ilgililer için kazanılmış hak teşkil etmez." hükmüne,

"Kadrosuzluk sebebiyle derece yükselmesi yapamayanların aylıkları" başlıklı 67 nci maddesinde, "Diğer şartları taşımakla birlikte üst derecelerde (...) kadro olmadığı için derece yükselmesi yapamayan memurların kazanılmış hak aylıkları, öğrenim durumları itibariyle yükselebilecekleri dereceyi aşmamak şartıyla işgal etmekte oldukları kadroların üst derecelerine yükseltilir." hükmüne yer verilmektedir.

Diğer taraftan 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin Ek-4 sayılı Kadro Kütükleri cetvelinde yer alan (I) sayılı Memur Kadro Kütüğünde memur unvanlı kadronun derece aralığı en alt 11, en üst 5 inci derece olarak belirlenmiştir.

Memur kadro sistemimizde Devlet memurları için, kadro derece, kazanılmış hak aylık derecesi ve emekli keseneğine esas aylık derecesi olmak üzere üç farklı derece ilerleme sistemi uygulanmaktadır. Bunlar birbirine eşit olabileceği gibi aynı memur için üçü de farklı olabilmektedir.

Bunlardan kadro derecesi, kadro unvanının niteliği itibarıyla sahip olduğu derece aralığını ifade eder. Belediye ve bağlı kuruluşlarında bulunan kadro unvanlarının en alt derecesi ile yükselbileceği en üst derecesi mezkûr Yönetmelik eki kadro kütüğünde belirlenmiştir. Memurlar aynı veya başka kurumlarda kazanılmış hak aylık derecesinin 3 derece altında veya üstünde görev unvanları itibarıyla bir kadro derecesine atanabilirler.

Kazanılmış hak aylık derecesi; 657 sayılı Kanunun 36 ncı maddesinde belirlenen öğrenim durumuna göre memuriyete giriş ve yükselbilir dereceler arasında her yıl bir kademe, her üç yılda bir derece yükselmesi ile yine aynı maddede sayılan durumların oluşması halinde alınacak ilave derece ve kademeler, kanun veya toplu sözleşmelerle verilen dereceler dikkate alınarak belirlenen derece sistemidir. Her derece ve kademenin de 43 üncü maddede düzenlenen gösterge tablosunda aylık göstergesi karşılığı vardır. Mezkûr Kanunun 68/B maddesi çerçevesinde memurlar hizmet yılı itibarıyla bulunduğu kazanılmış hak aylık derecesinden daha üst bir dereceye atanabilir.

Emeklilik keseneğine esas aylık derecesi ise; Devlet memurlarının kazanılmış hak olarak aldıkları derece ve kademe aylıkları üzerine memuriyet dışında sigorta primi ödeyerek geçirdikleri sürenin her yılı bir kademe ilerlemesine ve her 3 yılı bir derece yükselmesine esas olacak şekilde eklenmek suretiyle emekli aylık miktarının hesaplanmasında esas alınan derece ve kademe sistemidir. Kazanılmış hak aylığında değerlendirilmeyen bazı süreler emekli keseneğine esas aylıkta değerlendirilmektedir. Örneğin mezkûr Kanunda sayılan haller hariç olmak üzere memuriyet dışında sosyal güvenlik primi ödemek suretiyle geçen hizmet süreleri kazanılmış hak aylığında değerlendirilmemektedir; ancak emekli keseneğine esas derece ve kademe değerlendirilmektedir. Böylece emekli keseneğine esas derece ve kademe kazanılmış hak aylık derece ve kademesini geçebilir.

Yukarıda yer verilen hükümler çerçevesinde önlisans veya lisans mezunu olanlardan;

-Memur unvanlı kadroda görev yapan personelin yükselbileceği en üst kadro derecesinin 5 inci derece olduğu,

-Memur unvanlı kadroda görev yapanların öğrenim durumu itibarıyla kazanılmış hak aylık derecesinin 1 inci dereceye yükselbileceği,

-Memur unvanlı kadroda görev yapanların emekli keseneğine esas aylık derecesinin kazanılmış hak aylığı ve sigorta primi ödemek suretiyle geçirdikleri sürenin toplamı esas alınarak hesaplanması gerektiği,

Değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü